

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

152. Scenici ludi: Ex D. Cypriano: ep. 2. l. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

Cum belluae ritu traheretur ingenuus, paulo ante diues, & liber, de te forruna, ut inclemēti, quereretur, & cæca, quæcum punc̄to temporis breuioris extortum, & dulcedine charitatum, domoque extorrem, quam concessisse vidit in cinerem, & ruinas, aut lacerandum membratim, aut seruitutum sub verberibus, & tormentis, cruda deuouisti victori.

munt impudicam Venerem, adulterum Martem, Iouem illum suum, non magis regno, quam vitijs principem, in terrenos amores cum iphs suis fulminibus ardentes. Nunc in plumas oloris albescere, nunc aureo imbre defluere: nunc in pubescentium puerorum rupes, ministris aiibus profiliere: Quare nunc an possit esse, qui spectat, integer, vel pudicus.

SCENICI LVDI.

Ex D. Cypriano, ep. 2. lib. 1.

Descriptio CL.

Conuerte hinc vultus ad diversa spectaculi, non minus pernitenda contagia: in theatris quoque conspicies, quod tibi, & dolori sit, & pudori.

Cochurnus est tragicus præsa facinora carnime recensere: de particidij, & incæsiis horrör antiquis: expletia ad imaginem veritatis actione replicatur, ne scelus transuentibus exolecat: quod aliquando commissum est; admonet omnis artas auditu fieri posse, quod factum est: unquam æui senio delicta moriuntur: unquam temporibus crimen obruietur: unquam scelus obliuione lepilitur: exempla sunt; quæ esse iam facinora destituerunt, tum delectat in mimis turpitudinem magisterio, vel quid domi gessem̄ recognoscere, vel quid gerere possit, audire. Adulterium discit, dum viderit, & lenocinante ad vitia publica: autoritatis malo, quæ pudica fortasse ad spectaculum matrona processerat, impudica de spectaculo reverteritur. Adhuc deinde motum, quanta labes, quæ probrorum fomes, ea, quæ alimenta vitorum, histrionicis gestibus inquinari? videre contra sedus, iusque nascendi patientiam incesta turpitudinis elaborata. Eritantur mares, honor omnis, & vigor sexus eneruati corporis dedecore molitur: plusque illie placet, quisquis virum in feminam magis frigerit: in landem crescit exercime, & peritior, quo turpior iudicetur. Spectatur hic, proh nefas! & libenter. Quid non possit suadere, qui talis est: mouer sensus, mulcer affectus, expugnat boni pectoris conscientiam fortiorē: Nec deest probri blandientis authoritas, ut auditu molliore perniciose hominibus obrepat, exprimere.

SALTATORES.

Maffæus, lib. 1.

Descriptio CL I.

NAires autem penes quos totius rei militaris est cura, ut septimum circiter aetatis annum attrigere, teatri corpusculi nervis diu, multumque distentis, laxarisque compagibus, adhibita frequenti uentione sefamini olei per aliptas peritissimos, ad agilitatem penè incredibilem perducuntur: Itaque velut exosces artus, omnem in partem arbitratu suo torqueat, ac flexere, saltus retrosum æque, atque in aduersum eder elongissimos, & in lucta varios nexus pariter implicare, atque explicare condiscunt.

CONVIVIA, ET LUXVS.

Apuleius, lib. 6. metam.

Descriptio CL II.

NEc mōra cum cæna nuptialis affluens exhibetur, accumbebat summum torum mari-^{vidi, quibus} bus. Psychē gremio suo complexus, sic & cum sua Iunone Iupiter, ac per ordinem deinde ^{Ambitum} Elæ, Osiris, Dei. Tunc poculum nectaris: quod vinum ^{Eliæ, Osiris} Deorum est, Ioui quidem suis pocillator ille rusticus puer, ceteris vero liber ministrabat. Vulcanus cœnam coquebat. Horæ rosis, & floribus purpurabant omnia. Gratiæ spargebant balsama, Musæ quoque canora personabant. Apollo cantauit ad cytharam, Venus suavi musicæ superius gressa formosa saltauit: cum Musæ quidem chorum canerent, tibias inflaret. Satyrus, & Paniscus ad fistulam disseret.

ITEM.